

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra ekonomiky

Teze diplomové práce

Osobní finanční plán

Bc. Angel Bratovanov, MBA

© 2015 ČZU v Praze

Souhrn

Cílem diplomové práce je sestavení návrhu efektivního finančního plánu pro modelové rodiny, dle předem stanovených kritérií a jejich požadavků a cílů.

V první části diplomové práce jsou nejprve definovány základní pojmy, jakými jsou peníze, jejich vlastnosti a funkce ve společnosti. Práce také zhodnocuje stav české populace v oblasti finanční gramotnosti a uvádí základní dokumenty v oblasti finančního vzdělávání. Představuje principy řízení osobních financí prostřednictvím osobního finančního plánu, konkretizuje smysl a přínosy finančního plánování na stav osobních financí jedince a představuje jednotlivé kroky tvorby osobního finančního plánu.

Diplomová práce také uvádí finanční nástroje používané k realizaci osobních finančních plánů, jimiž jsou různé formy spoření a investování a představuje různé formy pojištění k zajištění možných rizik, která by mohla ohrozit naplňování cílů stanovených v osobním finančním plánu. Ve vlastní části diplomové práce je význam osobního finančního plánu aplikován na modelových situacích dvou modelových rodin, kdy první modelovou rodinu představuje jednočlenná domácnost pana Adama a druhou modelovou rodinu představuje vícečlenná domácnost manželů Novotných. Každé modelové rodině je, dle jejich finančních možností a cílů, navržen jejich optimální osobní finanční plán a tento je poté analyzován v dlouhodobém horizontu.

Klíčová slova:

finanční plán, finanční prostředky, finanční rezerva, příjmy, výdaje, pojištění, spoření, úvěr.

Cíl práce

Hlavním cílem diplomové práce je, jak bylo výše uvedeno, sestavení návrhu efektivního finančního plánu pro modelové rodiny, dle předem stanovených kritérií a jejich požadavků a cílů. Vedlejším cílem je představit cíle a přínosy komplexního finančního plánování a představit několik rad k jeho správnému sestavení. Toho bude dosaženo pomocí teoretického přístupu k dané problematice, kdy budou objasněny pojmy finanční gramotnost, analýza příjmů a výdajů, finanční plánování a finanční plán, budou představeny základní produkty nejčastěji používané ve finančních plánech a dále bude provedena případová studie dvou modelových rodin. Tomu bude předcházet analýza jejich finanční situace a na základě zjištěných skutečností jim bude navrženo řešení ke splnění stanovených cílů ve finančním plánu.

Metodika

V této diplomové práci je mimo jiné použita metoda analýzy, syntézy a komparace.

Při rozboru příjmů a výdajů při tvorbě finančního plánu vybrané osoby je použita **metoda analýzy**. Při hodnocení dvou prezentovaných osobních finančních plánů je použita **metoda komparace** zvolených produktů v závislosti na specifické životní situaci a cílech vybraných subjektů a **syntéza** je použita při závěrečném shrnutí prezentovaných finančních plánů.

Vzhledem k obtížnosti srovnání jednotlivých výpočtů jsou v diplomové práci zohledněny pouze inflační mechanismy u kalkulace hodnoty nemovitosti první modelové rodiny. Ostatní výpočty jsou uváděny v základních cenách. V případě kalkulací s daňovými odpočty, je toto počítáno v sazbách roku 2015.

Charakteristika modelových rodin

V diplomové práci nebudou vybráni klienti ze stávající databáze firmy FINVISION, s. r. o., ale budou použita data posledních dvou klientů autora diplomové práce, kterým byl skutečně vytvořen osobní finanční plán.

Modelová rodina č. 1 :

První modelovou rodinu tvoří pan Adam, který je ročník narození 1986, pracuje jako IT specialista a je bezdětný. Nachází na začátku druhé fáze osobních financí nazvané „výpůjčky“, jedná se o konzervativního investora, jehož cílem finančního plánování je pořízení vlastního bydlení, bytu. Ve vlastní části práce bude provedena analýza jeho příjmů, výdajů a majetku a bude mu sestaven optimální finanční plán z běžně dostupných finančních produktů.

Dle provedené analýzy vyplývá, že měsíční příjmy této rodiny jsou ve výši 39.320,- Kč (38.000,- Kč mzda, 1.350,- Kč hodnota stravenek a 1.000,- Kč příspěvek na Investiční životní pojištění). Výdaje jsou ve výši 33.187,- Kč, kdy největší položkou jsou výdaje na nájemné a zálohy s nájmem spojené ve výši 12.000,- Kč. Dále splácí spotřebitelský úvěr ve výši 9.213,- Kč, měsíčně spoří na spořicímu účtu částku ve výši 7.000,- Kč a 2.000,- Kč vkládá na účet sjednaného stavebního spoření. Disponibilní zůstatek této rodiny činí, po odečtení výdajů na pohonné hmoty, částku ve výši 5.133,- Kč, což představuje přibližně 1,5 násobek částky stanoveného životního minima jednočlenné domácnosti. Výše úspor první modelové rodiny je ve výši 346.842,- Kč (131.326,- Kč na stavebním spoření a 215.516,- Kč

na spořicímu účtu), závazky jsou ve výši 468.569,- Kč (splácí spotřební úvěr na automobil). Cílem je nákup bytu v hodnotě 2,5 milionu korun.

Modelová rodina č. 2:

Druhou modelovou rodinu tvoří manželský pár, manželé Novotní. Eva a Jan jsou ročník narození 1984, mají dvouletou dceru a paní Eva je ve třetím měsíci těhotenství. Manželé pracují jako lékaři a bydlí v domě rodičů a jejich cílem je pořízení vlastního domu. Také tito manželé se nachází na začátku druhé fáze osobních financí nazvané „výpůjčky“ a patří mezi méně konzervativní investory. Stěžejním cílem osobního finančního plánu manželů Novotných bude pořízení vlastního bydlení, domu, respektive výběr mezi dvěma délkami splatnosti hypotečního úvěru.

Dle provedené analýzy osobních financí vyplývá, že měsíční příjmy druhé modelové rodiny jsou ve výši 60.980,- Kč a tvoří je mzda Evy ve výši 27.000,- Kč a mzda Jana ve výši 32.000,- Kč, dále 1.980,- Kč je hodnota stravenek, které dostávají od zaměstnavatele a 1.000,- Kč, které od něj také získávají jako příspěvek na uzavřené Doplňkové penzijní spoření (každý po 500,- Kč). Výdaje mají velmi nízké, a to 5.000,- Kč, které přispívají na domácnost, v níž žijí (u rodičů p. Evy) a přebytek disponibilních zdrojů ve výši 40.000,- Kč zhodnocují na spořicímu účtu u své banky. Aktuální zůstatek činí 1,5 milionu korun. Rodina navíc ze svých mezd uspořila částku ve výši 800.000,- Kč, tyto „přebytky“ chtějí použít na pořízení rodinného domu. Výdaje manželů Novotných jsou ve výši 47.700,- Kč a jejich disponibilní zůstatek pro „život“ činí 12.280,- Kč, což představuje přibližně 1,6 násobek částky stanoveného životního minima pro tento typ domácnosti.

Závěr

Diplomová práce si dala za cíl představit problematiku osobního finančního plánování na konkrétním příkladu řešení finančního plánu dvou modelových rodin dle provedené analýzy jejich finančních zdrojů a cílů.

Finanční situace první modelové rodiny byla analyzována dle tohoto sestaveného finančního plánu, ale také z pohledu toho, jakých finančních zdrojů by dosáhl, kdyby finanční plán nedodržel nebo ho neměl sestaven. Modelovému klientovi byly navrženy produkty, pomocí nichž nejlépe zhodnotí své disponibilní prostředky. Tyto jsou sledovány až do roku 2046, kdy je předpoklad, že modelový klient odejde do penze.

Druhé modelové rodině byla také provedena analýza příjmů, výdajů a majetku a byl jim sestaven optimální finanční plán na pořízení rodinného domu. Cílem finančního plánu druhé rodiny bylo porovnat „kratší“ dobu splácení s dobou delší a větší možností investovat.

Na závěr práce bylo jednotlivým modelovým rodinám navrženo ošetření případných rizik, která mohou nastat v době realizace finančního plánu.

Seznam literatury

POLOUČEK, S. a kol.: *Peníze, banky a finanční trhy*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2009. 415 s. ISBN: 978-80-7400-152-9.

FILIP, M.: *Osobní a rodinné bohatství: Kam s penězi*, 1. vydání, Praha: C. H. Beck, 2006. 474 s. ISBN 80-7179-416-3. (v diplomové práci uvedeno: Filip, 2006c)

SYROVÝ, P.: *Investování pro začátečníky*. 2. přepr. vydání, Praha: Grada Publishing, a.s., 2010. 105 s. ISBN 978-80-247-3486-6.

SYROVÝ, P. TYL. T.: *Osobní finance, řízení financí pro každého*. 2. aktual. vydání, Praha: Grada Publishing, a. s., 2014. 224 s. ISBN 978-80-247-4832-0.

SMRČKA, L.: *Rodinné finance: Ekonomická krize a krach optimismu*. 1. vydání, Praha: C. H. Beck, 2010. 538 s. ISBN 978-80-7400-199-4.

SHIPMAN, M.: *Komodity: Jak investovat a vydělat*. 1. vydání, Brno: Computer Press, a. s., 2007. 133 s. ISBN 978-80-251-1866-5.

HOLMAN, R.: *Ekonomie*, 5. vydání. Praha: C. H. Beck (Beckovy ekonomické učebnice), 2011. 696 s. ISBN 978-80-7400-006-5.

JANDA, J.: *Spořit nebo investovat?* 1. vydání. Praha: Grada Publishing, a. s., 2011. 167 s. ISBN 978-80-247-3670-9.

VOHRA, N. D, AND BAGRI, B. R.: *Futures And Options*. 2. vydání. Tata McGraw-Hill Publishing Company Limited, 2003. 384 s. ISBN 978-0-07-048386-6.